

Черненко О. В.

Київський національний лінгвістичний університет

ДИСКУРСИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОНФЛІКТИВІВ У СУЧАСНОМУ АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

У статті проаналізовано дискурсивні характеристики конфліктів у сучасному англійськомовному художньому дискурсі з позицій когнітивно-дискурсивного, лінгвосеміотичного та комунікативно-прагматичного вектору сучасних лінгвістичних досліджень. Зокрема, увагу зосереджено на способах виокремлення конфліктів як дискурсивних конструктів та зон їх розташування у тканині художнього дискурсу, семіозису конфліктів у просторі художнього дискурсу, синтагматиці вербальних та невербальних модусів розгортання конфліктів у динаміці конфліктної мовленнєвої взаємодії, стратегій і тактик реалізації конфліктів у соціокультурному, індивідуально-особистісному та ситуативному вимірі.

Встановлено та охарактеризовано поняття конфліктиву у сучасному англійськомовному художньому дискурсі та наведено приклади функціонування конфліктів з позицій дискурс-аналізу на мікро-, мезо-, макро- та мета- рівні аналізу дискурсу. Побудовано сітку підстратегій і тактик реалізації конфліктних комунікативних інтенцій персонажів художнього дискурсу та подано приклади використання мультимодальних конфліктів із залученням вербального, невербального та параграфічного семіотичного ресурсу.

Мета дослідження полягає у виявленні та описі дискурсивних характеристик конфліктиву як полікомпонентного та мультимодального конструкту, семіозис якого у художньому дискурсі вибудовується за гетерогенними моделями взаємодії вербальної, невербальної та параграфічної семіотичних систем та характеризуються дисгармонізацією міжособистісних стосунків художніх персонажів. Для досягнення поставленої мети дослідження залучено лінгвосеміотичний, лінгвопрагматичний аналіз, конверсаційний аналіз, мультимодальний підхід до аналізу дискурсу, наведено та охарактеризовано приклади реалізації конфліктів у художньому дискурсі. Отримані результати наукової розвідки дозволять охарактеризувати дискурсивні характеристики конфліктів у процесі їх семіозису у сучасному англійськомовному художньому дискурсі.

Ключові слова: конфлікт, художній дискурс, семіозис, мультимодальність, вербальні та невербальні засоби комунікації.

Постановка проблеми. Конфлікт як «рушійна сила людства», універсальне поняття, концепт-максимум, лінгвокультурною специфікою якого є те, що жодне з сумісних понять, таких як суперечка, сварка, боротьба, конфронтація, протиріччя тощо не має здатності повною мірою репрезентувати сутність єдиного глобального концепту «конфлікт», є здавна об'єктом досліджень таких наук як соціологія, психологія, філософія, лінгвістика [1; 2; 3; 4; 5; 9; 12; 13; 15]. З метою об'єднання багаточисельних успішних лінгвістичних розвідок щодо проблематики мовних, когнітивних, семіотичних, дискурсивних та ін. аспектів конфлікту та конфліктної комунікації було створено окрему галузь з дослідження конфлікту – лінгвоконфліктологію як міждисциплінарну наукову галузь, що досліджує різні рівні конфлікти у динамічному

аспекті їх розгортання, а також принципи, методи та прийоми їх ефективного менеджменту. До універсуму дисциплін лінгвістичного спрямування, які займаються дослідженням конфлікту, долучаються також лінгвосеміотика, когнітивна лінгвістика, прагмалінгвістика, дискурс-аналіз.

Питання конфлікту як складного ментального утворення, що інкорпорує інформацію, знання та досвід носіїв мови у відношенні до конфлікту як фрагменту суб'єктно-об'єктивної дійсності зумовило долучення когнітивно-дискурсивного та комунікативно-прагматичного вектору як основних напрямків його дослідження. Зокрема, у сучасній лінгвоконфліктології закріпилося поняття «конфліктний дискурс» як мисленнєво-комунікативної діяльності, цілеспрямованої, адресатно-орієнтованої, процесуальної і резуль-

тативної конфліктної мовленнєвої взаємодії, що має специфічний характер [2, с. 117], особливого виду компетитивного діалогу [10, с. 36], гострого способу розв'язання протиріч вербальними та невербальними засобами, що полягає у протидії суб'єктів конфлікту за допомогою здійснення мовленнєвих дій, що містять загрозу «обличчю» та характеризуються дискурсивною стратегією конфронтації [12, с. 136]. Конфліктний тип комунікативної взаємодії знаходимо у різних типах сучасного дискурсу: медійного, політичного, релігійного, кіно дискурсу тощо. Художній дискурс може містити конфлікт як загально художній концепт або художній конфлікт як еквівалент реального розмовно-діалогічного конфліктного мовлення, «живої моделі» життєвого конфлікту [3, с. 37]. Постає питання про функціональні, комунікативні, когнітивні та ін. особливості основних оперативних одиниць гетерогенних семіотичних ресурсів, задіяних у конфлікті, їх мультимодальну природу, структурну організацію, прагмалінгвістичні характеристики. Однією з таких одиниць виступає конфлікт як дискурсивний мультимодальний конструкт, семіозис якого у художньому дискурсі здійснюється за допомогою комплементарної взаємодії вербальної, невербальної та паравербальної семіотичних систем та характеризуються дисгармонізацією інтра та інтерперсональних стосунків комунікантів [12, с. 137].

Аналіз досліджень. Питання конфліктної комунікативної взаємодії широко висвітлювалося у розвідках лінгвістичного спрямування, зокрема, у працях з когнітивної лінгвістики [3; 5; 13], семіотики [6; 8], теорії комунікації [7; 9; 10], аналізу дискурсу [10; 15] та ін. У результаті наукових досліджень, присвячених проблемі конфлікту і конфліктної комунікації, було встановлено: єдиний концептуальний простір концепту «конфлікт» та його складові, структурні та акціональні параметри прототипового сценарію конфлікту (фреймове моделювання), метафоричні моделі концептуалізації конфлікту, різновиди конфлікту, або його жанри (сварку, суперечку, війну, боротьбу, конфронтацію, протиставлення, полеміку тощо) та вербальні засоби конфліктної комунікативної поведінки у вищезазначених ситуаціях, емоційні стани мовця у конфлікті, зокрема, дослідження негативної оцінки, внутрішнього стану суб'єктів конфлікту, умови порушення успішної комунікації (комунікативний шум, бар'єри, невдачі, комунікативний саботаж тощо), конфліктна комунікативна поведінка

у медійному, побутовому, сімейному, медичному, кіно дискурсі та ін. [1; 2; 3; 4; 5; 9; 10; 12; 13; 15].

Художній дискурс теж неодноразово ставав об'єктом лінгвістичних розвідок, включаючи і дослідження конфліктної мовленнєвої взаємодії у структурному, семантичному, лінгвокогнітивному, прагматичному аспектах [3; 9; 11; 12]. Незважаючи на встановлений інструментарій та термінологічний апарат опису та дослідження конфлікту у художній літературі, бракує комплексного дослідження з питань семіозису конфлікту, з'ясування питань про виокремлення оперативних одиниць дослідження конфліктної мовленнєвої взаємодії, зокрема, конфліктогенних мовних одиниць, одиниць невербального модусу та його роль з позицій новітніх мультимодальних досліджень дискурсу, конфліктів як поліфункціональних та мультимодальних конструктів, що інкорпорують вербальну, невербальну та параграфічну площину та формують семіозисні процеси породження, розгортання та завершення художнього конфлікту у певній стадії свого розвитку (акціональні параметри конфлікту) [12, с. 136].

Отже, новітні лінгвістичні напрямки формують запит на дослідження конфліктного дискурсу з позицій теорії мультимодальності, лінгвoseміотики, когнітивної прагмалінгвістики, теорії інтерсуб'єктивності тощо. У фокусі нашого дослідження знаходиться конфлікт як складний мисленнєво-комунікативний феномен та його прагматико-дискурсивні характеристики у сучасному англійськомовному художньому дискурсі.

Мета статті полягає виявленні та розкритті комунікативно-прагматичних та дискурсивних особливостей функціонування конфліктів як оперативних одиниць дослідження конфліктної мовленнєвої взаємодії у сучасному англійськомовному художньому дискурсі з урахуванням їх мультимодальної природи та особливостей семіозису. Для досягнення мети передбачено виконання таких завдань: висвітлення поняття конфлікту у специфіці його прояву у художньому дискурсі, дослідження їх функціонування на різних дискурсивних рівнях, з'ясування основних дискурсивних стратегій і тактик, що ними послуговуються художні персонажі на різних рівнях аналізу дискурсу, розкриття особливостей взаємодії вербальних, невербальних, параграфічних семіотичних ресурсів у динаміці розвитку конфліктної взаємодії.

Виклад основного матеріалу. Дискурс-аналіз сьогодення охоплює все ширші галузі застосування методів у психології, соціології, медицині, економічних науках, медійній галузі [15; 16; 17].

Методики комунікативно-прагматичного, когнітивно-прагматичного, семіотичного векторів лінгвістичних досліджень збагачують розвідки досліджень різних дискурсивних типів і жанрів. Зокрема, важко уявити дослідження художніх концептів поза комунікативним чи прагматичним чинником або встановлювати інтенційність висловлення чи інтерпретацію текстів без долучення семантичного чи когнітивного аналізу. Лише у єдності мовних, стилістичних, ментальних, позамовних та ін. чинників постає повне уявлення про певний об'єкт лінгвістичних досліджень. Явище конфлікту у художньому дискурсі постає складним багаторівневим ментально-комунікативним утворенням, семіозис якого вибудовується та певними гетерогенними моделями взаємодії вербальної, невербальної та паравербальної семіотичних систем та характеризуються дисгармонізацією інтра та інтерперсональних стосунків художніх персонажів [12, с. 138].

Художній дискурс, за визначенням І.Є. Фролової та О.В. Омецинської є розумово-комунікативною взаємодією автора та потенційного читача, що відбувається у певному історичному та соціокультурному контексті та ґрунтується на індивідуально-авторській концептосфері як сумі світоглядних орієнтирів, матеріалізується у вигляді текстів художніх творів, де мовлення персонажів являє собою комунікативно-вторинну діяльність [11, с. 54]. Відповідно, у художньому дискурсі розрізняють «авторський» та «персональний» дискурс у його реальній та фіктивній площині. На цій підставі виокремлюємо втілення та реалізацію конфліктів через первинну (авторську) та вторинну (персональну) наративну стратегію, де, відповідно, розгортаються інтраперсональні та інтерперсональні художні конфлікти. Якщо конфлікти внутрішнього характеру розгортаються у площині дискурсу на макро- та мета- рівнях його аналізу, то міжособистісні конфлікти реалізуються, як правило, на мікро- та мезо- дискурсивних рівнях.

У сучасних лінгвістичних студіях дискурс-аналіз трактують як вивчення та дослідження соціального життя у різних дискурсивних практиках, у його широкому розумінні, з урахуванням міжособистісного спілкування, невербальної взаємодії, використання інших семіотичних систем, знаків, символів, зображень тощо [16; 17]. Дослідження конфліктної взаємодії у художньому дискурсі на *мікрорівні* передбачає залучення детального вивчення мовлення персонажів на рівні конwersаційного аналізу (*language-in-use*), вихо-

дячи з емпіричного розуміння актуального лінгвістичного матеріалу. Наявність чіткого матеріалу дослідження, прямих і зрозумілих реплік, супроводжуваних авторськими ремарками, дозволяє інтерпретувати, крок за кроком, процес організації конфліктної мовленнєвої взаємодії, оцінити культурні та комунікативні моделі, які формують саме таку комунікативну поведінку і сприйняття. У межах комунікативної ситуації «конфлікт», емоційно-когнітивним підґрунтям якої є здебільшого так звана «тріда ворожості» К. Ізарда (гнів, відроза, презирство) та яка містить не лише структурно-статичні (ситуація/учасники/умови протікання/об'єкт конфлікту/образи конфліктної ситуації/інцидент), але й акціонально-динамічні (наявність фаз розгортання конфлікту: латентна фаза/фаза інциденту/ескалація/кульмінація/завершення/посконфліктна фаза) відбувається актуалізація та взаємодія різнорівневих засобів вербальних та невербальних семіотичних ресурсів, що дозволяє говорити про мультимодальність конфліктного дискурсу як способу отримання інформації з різних каналів комунікації.

Наявність різних фаз протікання конфлікту, часом і здебільшого негармонійних та неузгоджених, дозволяє припустити, що кожна фаза конструюється певними ментальними структурами та засобами вербальної, невербальної, параграфічними семіотичними системами за посередництвом візуального та аудіального модусів, що й формує конфлікт як дискурсивну одиницю дослідження художнього конфлікту. Проаналізуємо розгортання конфлікту у сучасному англійськомовному художньому дискурсі на *мікрорівні* (*face-to-face talk*):

«Anthony <...> caught Walter giving him the stink-eye. Next thing I knew, the two young men were chest to chest. “You want me to back outta this deal with your sister, dontcha?” Anthony demanded, pushing a little farther into Walter’s space. “Well, just you try to make me do it, captain.” The way Anthony was grinning at Walter in that moment—leering, really—had an unmistakable edge of threat. <...> Walter held Anthony’s gaze without blinking and replied in a low tone, “If you’re trying to take a crack at me, son, don’t do it with words.” I watched Anthony size up my brother <...> and think better of it. Anthony <...> gave a careless laugh and said, “We got no beef here, captain. You’re all right, you’re all right.” Then he slid back into his customary air of nonchalance and stepped away».

Латентна, або перед конфліктна фаза художнього конфлікту, який реалізується у «зоні персо-

нажу» представлена конфліktivом, що конструюється за допомогою невербального семіотичного ресурсу, де засобом номінації однієї з емоцій «триади ворожості» виступає «зневажливий погляд» (*giving him the stink-eye*), який запускає механізм початку конфліктної взаємодії (*two young men were chest to chest*). Глобальною дискурсивною стратегією конфліктного дискурсу вважають стратегію конфронтації [13], яка у даній фазі представлена підстратегією суперництва і тактикою демонстративних дій.

Наступна фаза, інцидент, як перше зіткнення комунікантів, представлена конфліktivом, що вибудовується за гетерогенною моделлю взаємодії вербальних та невербальних засобів комунікації, причому невербаліка, як це часто буває у конфлікті, виступає абсолютним консонансом із вербальними засобами комунікації, виконуючи взаємопідсилювальну функцію (*You want me to back outta this deal with your sister, dontcha? Anthony demanded, pushing a little farther into Walter's space*). Проксемічний невербальний модус (*pushing a little farther into Walter's space*) у поєднанні з вербальним меседжем-погрозою (*just you try to make me do it, captain*) конструює конфліktiv фазу інциденту, що зберігає підстратегію суперництва та тактику експліцитної вербальної та імпліцитної невербальної погрози та виступає стимулом-тригером до подальшої ескалації конфлікту. Фаза ескалації вибудовується, відповідно, гетерогенними інтегративними моделями взаємодії вербального та невербального ресурсів, зокрема кінетичним невербальним модусом «погляд, кінеми очей, вираз обличчя» (*gaze without blinking, size up my brother*), просодичним модусом «голос» (*in a low tone*), наказовим реченням умовного способу (*If you're trying to take a crack at me, son, don't do it with words*), невербальним кінетичним ресурсом «посмішка» (*was grinning, leering; gave a careless laugh*). Підстратегією фазу кульмінації виступає стратегія пристосування до ситуації (Ентоні розуміє, що подальша ескалація призведе до невігідних для нього наслідків), тактики демонстрації своїх дій (*don't do it with words*), висловлення-погодження (*We got no beef here, captain. You're all right*).

Завершальна фаза художнього конфлікту представлена невербальним конфліktivом, інтеграцією підтипів кінетичного модусу (*he slid back into his customary air of nonchalance and stepped away*). Відповідними засобами реалізується підстратегія поступки (уход від конфлікту) та відбувається завершення конфліктної взаємодії персонажів.

У той час як конфлікти дискурсивного мікрорівня зосереджені на інтерперсональній конфліктній взаємодії художніх персонажів, конфлікти мезорівня охоплюють більш широкий соціальний і культурний контекст. Тут йдеться про «правильне» розуміння соціальних семіотичних кодів, «прийнятну» вербальну поведінку, що, відповідно, виконує ряд соціальних функцій. Розглянемо, яким чином формуються конфлікти на мезорівні аналізу художнього дискурсу. Йдеться про конфлікт, спричинений соціально непринятною поведінкою у суспільстві, а саме «викриття» дівчини, яка наважилася на роман із чоловіком зірки театру.

I stood before her, head bowed. <...> "Why don't you speak first?" she said. <...> But her invitation was not really an invitation; it was a command. So I opened my mouth and began pouring out ragged, hapless, directionless sentences. Mine was a liturgy of excuses, contained within a flood of pathetic apologies. There were grasping offerings to make things better. <...> And I'm very sorry to report that—at some point in my messy speech—I quoted Arthur Watson as having said of his wife, "She likes them young" <...> Then I stood silent once more, sickly under her blinkless gaze. <...>

At last Edna said in a disturbingly mild tone, "The thing that you don't understand about yourself, Vivian, is that you're not an interesting person. The prettiness will soon fade. But you will never be an interesting person. <...>

I opened my mouth to talk, ready to spurt out some more disconnected garbage, but Edna put up her hand. "You may want to consider preserving whatever dignity you have remaining to you, my dear, by not speaking anymore." <...>

"Would you like to know what you must do now, Vivian, in order to stop being a type of person—and become, instead, a real person?" I must have nodded. "Then I shall tell you. There is nothing you can do. <...> You will never be anything, Vivian. You will never be a person of the slightest significance."

Дискурсивний фрагмент, представлений в уривку, ілюструє ескалаційну, кульмінаційну та завершальну фазу конфлікту, що мав свій початок, зав'язку та інцидент через оприлюднення журналістом фотографій поцілунку дівчини з актором, чоловіком Едни, зірки театру, що викликали неабиякий суспільний резонанс. Засудження суспільством таких вчинків та порушення «соціального коду» одразу ставить дівчину у невігідну позицію спроб виправдання (*head bowed, it was a command, a flood of pathetic apologies, her blinkless*

gaze). Конфліктив сконструйовано у даній ситуації на глибокому почутті сорому і вини, на фоні яких слабкі спроби захисту та звинувачення відомої зірки (*She likes them young*) виглядають зовсім непереконливо. Підстратегією на стадіях кульмінації та завершення виступає стратегія морально-психологічного тиску, втілена за допомогою тактик приниження, аб'юзу та сарказму (*you will never be an interesting person, You will never be anything, Vivian*). Конфлікти на вищезгаданих стадіях формуються за гетерогенними моделями взаємодії вербального та невербального семіотичного ресурсу.

Вищезначений конфлікт містить також ознаки мета-конфлікту (за термінологією Р. Вердербера), а саме «конфлікт про конфлікт», тобто, конфлікт через те, як саме потрібно провадити конфліктну взаємодію (*You may want to consider preserving whatever dignity you have remaining to you, my dear, by not speaking anymore*). Уривок ілюструє, як Една вказує Вівіан на прийнятні, з її точки зору, шляхи завершення цього конфлікту, нібито з метою збереження «тої дрібки гідності, яка залишилася» (*by not speaking anymore*).

Конфлікт на дискурсивному макрорівні передбачає залучення до вивчення мови тих ідеологем не лише на індивідуально-авторській, але й суспільної концептосфери, що формують уявлення, переконання, погляди у суспільстві. Такі конфлікти розташовані, як правило, у дискурсивній зоні наратора, або авторській зоні та характеризуються за типом «внутрішньоособистісний конфлікт», конфлікт за типом «людина vs суспільство» тощо.

Таким чином, функціонування конфліктивів у персонажній та авторській зоні художнього

дискурсу має ряд дискурсивних характеристик, що дозволяють простежити семіозис мультимодальних конфліктивів на мікро-, мезо- та макрорівні аналізу дискурсу та закономірності їх конструювання, що дозволяє повніше і вичерпніше інтерпретувати конфлікт, його структурні та акціональні характеристики, відслідковувати їх динаміку, відстежувати роль вербальних і невербальних засобів комунікації у конфліктній взаємодії.

Висновки і пропозиції. Вивчення конфлікту у художньому дискурсі – складне та багаторівневе завдання, що передбачає не лише знання про відповідні ментальні структури, що «запускають» конфлікт та його прагматичні характеристики, але й встановлення та оперування лінгвістичними одиницями, що репрезентують конфлікти у авторському та персонажному мовленні. Такими одиницями виступають конфлікти як як мультикомпонентні та багатофункціональні дискурсивні мультимодальні конструкти, семіозис яких у художньому дискурсі відбувається за гомогенними та гетерогенними моделями взаємодії вербальної, невербальної та паравербальної семіотичних систем у певних фазах розвитку конфлікту та характеризуються дисгармонізацією інтра та інтерперсональних стосунків комунікантів. Дискурсивні характеристики конфліктивів визначаються стратегіями і тактиками їх формування, функціонування їх відповідно на мікро- мезо- та макрорівні аналізу сучасного художнього англійськомовного дискурсу.

Окреслюючи перспективи подальших досліджень, необхідно зазначити необхідність вивчення феномену конфлікту як складного ментального утворення з позицій кросс-культурної комунікації, гендерної лінгвістики, лінгвосоціології тощо.

Список літератури:

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 304 с.
2. Безугла Л.Р., Бондаренко Є.В., Донець П.М., та ін. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / Під загальн. ред: Шевченко І.С.: Монографія. Харків: Константа, 2005. 356 с.
3. Войцеховська Н.К. Конфліктний дискурс в українській художній літературі : структурний, семантичний, комунікативний і лінгвокогнітивний аспекти. Дис. ... докт. філол. наук: 10.02.01; Київ. 2018. 512 с.
4. Єременко Л. В. Конфліктологія: навч. посіб. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2018. 240 с.
5. Ермолаева Е. Н. Концепт CONFLICT и его объективация в лексико-семантическом пространстве современного английского языка : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Москва, 2005. 21 с.
6. Крейдлин Г. Е. Невербальная семиотика : Язык тела и естественный язык. Москва : Новое литературное обозрение, 2002. 592 с.
7. Крисанова Т. А. Висловлювання негативної оцінки адресата в сучасній англійській мові (комунікативно-прагматичний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Київ. 1999. 17 с.
8. Серякова И. И. Типология невербальных знаков коммуникации. *Science and Education a New Dimension*. 2014. № 28. р. 84–88.
9. Третьякова В. С. Речевой конфликт и гармонизация общение : дисс. ... д-ра філол. наук : 10.02.01. Екатеринбург, 2003. 301 с.

10. Фадєєва О.В. Стратегії і тактики конфліктного дискурсу: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ. 2000. 194 с.
11. Фролова І. Є., Омецинська О.В. Специфіка художнього дискурсу та його аспектів. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2018. Вип. 87. С. 52–61.
12. Черненко О.В. Особливості реалізації конфліктивів у сучасному англomовному художньому дискурсі : прагмалінгвістичний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 41. Том 3. С. 135–139.
13. Frolova I. Ye. Confrontation Strategy in Discourse and Communities of Practice. *The Advanced Science: open access journal*, Torrance, CA (United States), 2013. No. 10. p. 29–32.
14. Gilbert E. *City of Girls*. New York: Riverhead Books, 2019. 496 p.
15. Malki, I. Conflict resolution strategies in media Discourse: The case study. *International journal of social science studies*, 2018. Vol. 6. p. 24–35.
16. Shaw S., Bailey J. Discourse analysis : what is it and why is it relevant to family practice? *Oxford journals : family practice*. 2009. No. 26 (5). p. 413–419.
17. Verderber, K.S., & MacGeorge, E. L. *Inter-Act: Interpersonal communication concept, skills, and contexts* (14th ed.). New York, NY: Oxford University Press, 2016. 345 p.

Chernenko O. V. DISCURSIVE CHARACTERISTICS OF CONFLICTIVES IN MODERN ENGLISH FICTION DISCOURSE

The purpose of the article is to analyze discursive features of conflictives in modern English fiction discourse based on the modern linguistic research paradigm including cognitive linguistics, discourse analysis, semiotics, communicative and pragmatic approach. The article focuses on the ways of singling out the conflictives as discursive constructs, planes of their expression, areas of their location in the space of fiction discourse. Moreover, the study comprises the process of semiosis of conflictives in its dynamics, presents the syntagmatic processes of verbal and nonverbal modes combinability, strategies and tactics of conflict discourse development in social, cultural, individual, and situational assessments.

The notions of conflictive and conflict discourse have been established and examples and illustrations of conflictives functioning from the positions of discourse analysis on micro-, meso-, macro- and meta- levels. A network of sub-strategies and tactics of realization of conflicting communicative intentions of characters of artistic discourse has been constructed and examples of the use of multimodal conflictives involving verbal, nonverbal and paragraphic semiotic resources have been represented.

The aim of the study is to establish, single out and analyze discursive characteristics of conflictives as multicomponent and multimodal constructs, the semiosis of which is based on heterogeneous models of interaction of verbal, nonverbal and paragraphic semiotic resources in contemporary English-language fiction discourse and are characterized by disharmony of interpersonal relationships of fiction characters.

To achieve the aim of research, linguosemiotic, pragmatic, conversational, multimodal methods of discourse analysis have been involved. Illustrative examples of conflictives realization in modern English fiction discourse have been represented and analyzed. The obtained results of research are summarized in article paying attention to specifics of conflict discourse and conflictives as its operational units, their semiosis in modern English fiction discourse.

Key words: *conflictive, fiction discourse, semiosis, multimodality, verbal and nonverbal means of communication.*